

DRETS I DEURES DELS ENGINYERS ASSALARIATS. CONTRACTACIÓ INDIVIDUAL I COL·LECTIVA. PRINCIPALS LÍNIES.

“La percepció del salari en espècie és un element a tenir molt en compte en el futur”

Rosina Sordé, advocada especialitzada en dret laboral, i Roberto Castells, lletrat i assessor laboral del Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya (COEIC), van protagonitzar el 25 de febrer la primera jornada d'un cicle de xerrades orientades a difondre els serveis de caire laboral que el COEIC ofereix als enginyers assalariats. Sordé va explicar que «la percepció d'una part del salari en espècie és un element a tenir molt en compte en el futur», mentre que Castells considera que el dret laboral té un component «eminentment polític i que afavoreix els interessos dels que governen».

Rosina Sordé va centrar les seves explicacions en acotar tot allò que és exigible i negociable a l'hora de signar un contracte laboral com a personal laboral general o com a personal d'alta direcció. Sordé va incidir en diferenciar entre les percepcions laborals –hi ha el salari dinerari i el salari en espècie– i els conceptes extrasalarials. Pel que fa al salari dinerari, l'advocada va explicar que en una nòmina hi consta el salari fixe i també el salari variable. El fixe el formen: el salari base, els complements salarials –per torn, penositat, perillositat...–, els complements personals –antiguitat, idiomes, titulació acadèmica...– i els complements voluntaris de l'empresa. El salari variable –entès com un complement del salari fixe– inclou: les comissions –un percentatge sobre unes determinades operacions–, els bonus o incentius –per a l'assoliment d'objectius– i les *stock options* –una opció de compra d'accions de l'empresa en una data i un preu prefixat i, sovint, per sota del preu de mercat–. En relació al salari en espècie, Sordé va explicar que inclou conceptes, el cost del qual està assumit per l'empresa, com ara: l'ús privatiu d'un cotxe, el pagament del lloguer de l'habitatge del treballador, l'accés a mútues de salut, assegurances de vida, xecs restaurant o d'escola bressol, plans de pensió... Sordé està conveçuda que el salari en espècie «és un element a tenir molt en compte en el futur» i que és una eina que les empreses tendeixen a utilitzar cada vegada més per millorar els salaris del treballadors sense haver d'incrementar el salari dinerari. Pel que fa als conceptes extrasalarials que els treballadors tenen dret a exigir, Sordé va enumerar les despeses avançades per un treballador en una feina, les dietes i els transports, un plus de roba o per eines de treball, així com també les prestacions per incapacitats laborals o les indemnitzacions en casos de danys o perjudicis, d'acomiadaments, de trasllats per mobilitat laboral o per la finalització d'un contracte temporal.

Sordé va dedicar part de la seva intervenció a explicar «els pilars bàsics que formen el paraigües del règim jurídic de relació dels treballadors amb l'empresa». Aquests pilars bàsics són l'Estatut dels Treballadors, el conveni col·lectiu sectorial i el contracte laboral. En un procés de negociació, l'advocada va recordar que els enginyers han de saber quina és la seva capacitat de negociació –és diferent si un enginyer s'ofereix per una feina o si una empresa el ve a buscar– quin és el valor afegit que aporten –formació, experiència laboral...– i quins són els seus interessos personals –un augment salarial, disposar de tardes lliures... En qualsevol negociació laboral individual, Sordé va explicar que

sempre es parla en termes de retribució bruta i va recomanar que les retribucions variables que s'acordin «es formalitzin per escrit, s'especifiqui quan es meritaren i quina serà la forma de pagament». També va incidir en la importància de negociar bé les clàusules annexes al contracte –de no competència postcontractual, de permanència o d'exclusivitat–, de fixar indemnitzacions i de conceptes extrasalarials.

En els casos de negociacions de personal d'alta direcció, l'advocada laboralista va emfatitzar que «s'ha de negociar tot», des dels conceptes salarials i extrasalarials, fins a les prestacions, indemnitzacions i si s'escau clàusules especials.

EL DRET LABORAL I LA POLÍTICA

Roberto Castells, lletrat i assessor laboral del COEIC va assegurar que el dret laboral té un component «eminentment polític i que afavoreix els interessos dels que governen», un fet que fa molt difícil introduir-hi canvis. Castells considera que hi ha treballadors assalariats «que abusen de les baixes temporals i l'absentisme», i per aquests motius hi ha empresaris reticents a tenir plantilles àmplies «perquè no volen assumir uns costos que a la llarga es converteixen en lloses». Per capgirar aquesta situació, Castells demana a les administracions «uns nous contractes de treball amb indemnitzacions més baixes o nul·les» i que s'apliquen «mesures en l'àmbit sanitari per combatre els alts índexs d'absentisme».

Per superar aquesta situació de crisi econòmica, Castells va encoratjar als enginyers assalariats que es passin al lliure exercici «perquè a la llarga els ingressos són més elevats». Per fer aquesta transició, Castells proposa que durant un temps compatibilitzin els treballs d'assalariats amb les feines per compte propi i que més endavant facin el pas al lliure exercici. «L'esperit emprenedor català fa que volguem ser empresaris, i la situació actual es remunta amb la creació d'empreses», va sentenciar. Per als que es decideixin a fer aquest pas, Castells els anima com a estratègia empresarial a subcontractar treballs a altres empreses abans que incorporar assalariats al seu propi negoci.

En relació a la figura dels autònoms dependents, Castells va criticar les administracions per haver creat aquesta figura ja que «distorciona la realitat laboral d'uns treballadors quan l'empresa no vol assumir unes determinades despeses».

La presidenta de la Comissió de Noves Iniciatives, Montserrat Mata, va explicar que aquesta primera xerrada havia nascut amb l'objectiu d'explicar els serveis vinculats a l'entorn laboral dels enginyers assalariats que ofereix el COEIC. Mata va dir que aquesta sessió era la primera d'un futur cicle de conferències que s'ajustaran a les necessitats que els enginyers col·legiats facin arribar al COEIC.

A l'acte hi han assistit:

- o Francesc de Paula Caminal, director lletrat del COEIC
- o Rosina Sordé, advocada especialitzada en dret laboral
- o Roberto Castells, lletrat i assessor laboral del COEIC

- o Montserrat Mata, presidenta de la Comissió de Noves Iniciatives del COEIC

L'acte ha estat organitzat per la Comissió de Noves Iniciatives del COEIC.

Barcelona, 25 de febrer del 2010

Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya